

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici

Andreas, Valerius

Francofurti & Lipsiae, 1720

Prooemium de auctoribus, auctoritate & ordine Librorum Juris Canonicii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63277)

SYNOPSIS

JURIS

CANONICI

Per

EROTEMATA

DIGESTI ET ENUCLEATI,
Juxta ordinem Librorum & Titulo-
rum, qui in Decretalibus GRE-
GORII P. IX.

PROOEMIUM.

De Auctoribus, Auctoritate & ordi-
ne Librorum Juris Canonici.

1. *Quid est IUS CANONICUM,*
& unde dictum?

IUS CANONICUM est, quod ci-
vium actiones ad finem æternæ
beatitudinis dirigit. Hæc enim
est causa finalis hujus Juris, salus nimirum
animarum, seu vita talis, quam sequatur
beatitudo.

(Melius dicitur: Jus Canonicum est, quod præ-
cipue de causis & rebus Ecclesiasticis, &, quas
cant, spiritualibus disponit, ut decenter, ac
actiones instituantur.)

A

Di

c. 2. & 3.
dist. 3.

2

PROOEMIUM.

Dictum a Græco *Kanon*. Latine Regula, vel quod regat, vel quod normam recte vivendi præbeat, vel quod istorum pravumque corrigat.

2. *Ius hoc, seu Corpus Iuris Canonici quibus constat membris ac libris?*

Decreto Gratiani, Epistolis Decretibus Gregorii IX. P. M. Sexto Decretum Bonifacii VIII. Clementinis & Extravagantibus tum Johannis XXI. tum Communibus.

DECRETUM auctorem & collectorem habet GRATIANUM, Monachum Benedictinum, circa annum Domini post Isidorum Hispalensem, sub 600. Burchardum Wormatiensem & Henricum Carnotensem, quod veluti prima Juris Pontifici exhibet lineamenta, ex Canonibus Apostolorum, ex Synodorum seu Conciliorum generalium & particularium statutis, ex antiquorum Ecclesiarum Patrum placitis & sententiis, ac denique ex Pontificum quorundam Constitutionibus collectum, atque ab Eugenio II Pont. approbatum, qui & Gymnasis publicis illud legendum concessit, ut est in vita Gratiani, ac postrema auctoritate Gregorii XIII. recognitum. Hujus sunt partes. Prima continet Distinctiones CL. quarum XX. prioribus agit de jure in genere, reliquis vero de partibus

4 PROOEMIUM.

jussu Innocentii III. Pontific. reprobata compilatione Bernardi, Archidiaconi Compostellani Romæ degentis (unde & Romana dicta) cum ea in quibusdam Curia Romanæ displiceret; *quartam* jussu ejusdem Innoc. Pont. *quintam* Honorii III. Pont. ac postremo *sextam* Gregorii IX. si quidem compilationes specte publice probatas, nonam vero, si unive-

las: quæ omnes per hanc Gregorianas * *Vid.* prorsus abrogatæ fuerunt. * Constat *Boet. Epo.* libris V. in quibus ipsa juris Pontificii *De jure* teria ad res forenses accommodatis *sacro lib.* exponitur: ac primo libro agitur de *2. n. 20.* & sonis, penes quas est jurisdictio aliqua *seqq. An.* denique judiciorum præparatorii. II. *tiq. coll.* ordine judiciorum. III. De rebus Ecclesiasticis, quæ in iudicium venire solent *Decret.* *Ant. Aug.* IV. De sponsalibus & matrimonio. De criminibus. Qua de re vulgaris versiculus:

*Judex, Iudicium, Clerus, Sponsalia,
Crimen?*

Ideo vero hic libri dicuntur *Extra*, ita quoque citari solent, vel expresso nomine *Ext.* vel litera x.) quia continent Constitutiones, quæ post Decretum *Corpus Canonicum Gratiani* edita fuerunt. **SEXTUS** Decretalium a **BONIFACIO**

FACIO IIX. in Concilio Lugdunensi ex Decretalibus Epistolis seu Constitutionibus posteriorum Pontificum, qui Gregorium sunt secuti, collectus, multis insuper ejusdem Bonifacii insertis, quibus quædam in volumen Gregorii IX. relata corriguntur, quædam etiam illis adduntur. Et ideo appellatur *Sextus Decretalium*, quia veluti sextus liber ad quinque Decretalium à Gregorio IX. editos accessit, constans alioqui etiam libris V.

CLEMENTINAE ita dictæ, quia nullas alias continent Constitutiones præter eas, quæ sunt CLEMENTIS V. in Concilio Viennensi editæ, & similiter eodem ordine dispositæ. Ut & EXTRAVAGANTES IOANNIS XXI. & quas COMMUNES vocant, ita appellatæ sunt, quasi quæ extra Gregorii IX. & Bonifacii

IIX. Decretales vagentur.

A 3

JU-